

20 Αυγούστου 2017

Το παιχνίδι που τρέλανε τον κόσμο και δημιουργήθηκε κατά τύχη

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)





Εκατοντάδες εκατομμύρια πωλήσεις και αμέτρητες απομιμήσεις

Το 1974 ο Ούγγρος καθηγητής αρχιτεκτονικής Έρνο Ρούμπικ κατασκεύασε ένα αντικείμενο το οποίο υποτίθεται πως ήταν αδύνατο να κατασκευαστεί: έναν κύβο με κινητά μέρη, τα οποία μπορούσαν να περιστρέφονται χωρίς η κατασκευή να διαλύεται στα εξών συνετέθη. Χωρίς να το ξέρει τότε, δημιούργησε ένα από τα πιο διάσημα και επιτυχημένα παιχνίδια όλων των εποχών: τον περίφημο Κύβο του Ρούμπικ.

Μάλιστα, ο ίδιος ο Ρούμπικ, που δίδασκε στην Ακαδημία Εφαρμοσμένων Τεχνών της Βουδαπέστης, δεν είχε καταλάβει τι ακριβώς ήταν αυτό που είχε κατασκευάσει, μέχρι που κόλλησε αυτοκόλλητα στα «τετραγωνάκια» του κύβου και διαπίστωσε ότι ανακατεύοντάς τα είχε στα χέρια του έναν ιδιαίτερα δύσκολο γρίφο.

Πόσο δύσκολο; Αρκεί να αναφέρουμε ότι οι πιθανοί συνδυασμοί που μπορεί να σχηματίσει κανείς με έναν κύβο του Ρούμπικ είναι 43,252,003,274,489,856,000. Αν το προτιμάτε ολογράφως, είναι: 43 πεντακισεκατομμύρια, 252 τετρακισεκατομμύρια, 3 τρισεκατομμύρια, 274 δισεκατομμύρια, 489 εκατομμύρια, 856 χιλιάδες διαφορετικοί συνδυασμοί. Και σκοπός του γρίφου είναι ο παίκτης να βρει τον ένα και μοναδικό «σωστό» συνδυασμό, δηλαδή και οι έξι πλευρές του κύβου να αποτελούνται από το ίδιο χρώμα!

Διασχίζοντας τα σύνορα

Όμως ο Κύβος του Ρούμπικ, όπως είπαμε, δεν ξεκίνησε την καριέρα του ως παιχνίδι: αρχικά ο Ούγγρος καθηγητής το χρησιμοποιούσε στις παραδόσεις του προς τους φοιτητές του, προτού κατανοήσει τις δυνατότητες που είχε αυτή η «μαγική» εφεύρεση. Και λέμε «μαγική» γιατί όταν πρωτοκυκλοφόρησε στην αγορά, το 1977, η εμπορική του ονομασία ήταν «Μαγικός Κύβος».

Ο «Μαγικός Κύβος» ήταν εξαιρετικά επιτυχημένος στην Ουγγαρία, και ήταν βέβαιο πως κάποια στιγμή θα ξεπερνούσε τα σύνορα της χώρας. Το πώς έφτασε (κυριολεκτικά) στα χέρια τόσων εκατομμυρίων ανθρώπων στη δεκαετία του '80 είναι μία άλλη ιστορία: η Ουγγαρία την εποχή εκείνη ανήκε στο κομμουνιστικό ανατολικό μπλοκ, και επομένως το να εξαχθεί στη Δύση δεν ήταν απλή υπόθεση.

Όμως η τύχη χαμογέλασε στον Ρούμπικ: ένας επιχειρηματίας, ο Τίμπορ Λάτσι, ζήτησε την άδειά του (και την έλαβε) για να εκθέσει έναν «Μαγικό Κύβο» στην Έκθεση Παιχνιδιών της Νυρεμβέργης τον Φεβρουάριο του 1979. Εκεί τον «ανακάλυψε» ο εφευρέτης παιχνιδιών Τομ Κρέμερ, και σύντομα η αμερικανική εταιρεία Ideal Toys αγόρασε τα δικαιώματα πώλησής του στο εξωτερικό. Το 1980 ο «Μαγικός Κύβος» παρουσιάστηκε σε εκθέσεις παιχνιδιών στο Λονδίνο, το Παρίσι, τη Νυρεμβέργη και τη Νέα Υόρκη.

Ακολούθησε μία σύντομη παύση, καθώς το παιχνίδι έπρεπε να αρχίσει να κατασκευάζεται με βάση τις δυτικές προδιαγραφές ασφαλείας και συσκευασίας, ενώ στο μεταξύ αποφασίστηκε να αλλάξει και το όνομα του παιχνιδιού, ώστε να μην παραπέμπει σε μαγεία. Μία από τις ονομασίες που εξετάστηκαν ήταν το «Γόρδιος Δεσμός», όμως τελικά επικράτησε το «Κύβος του Ρούμπικ», που ήταν και το όνομα με το οποίο κυκλοφόρησε για πρώτη φορά τον Μάιο του 1980.

Τα χρόνια της τρέλας

Ο Κύβος του Ρούμπικ ήταν μία συναρπαστική επιτυχία: μέχρι το 1981 ήταν ήδη μία παγκόσμια τρέλα. Μεγάλα περιοδικά και εφημερίδες, όπως η Washington Post και το Scientific American (που μάλιστα τον έκανε και εξώφυλλο), έγραφαν σε άρθρα

τους για τα ρεκόρ πωλήσεων που κατέγραφε ο κύβος. Εκτιμάται ότι μέσα σε τρία χρόνια πωλήθηκαν περίπου 200 εκατομμύρια κύβοι σε όλο τον κόσμο.

Η «τρέλα» αυτή κράτησε περίπου μέχρι το 1983, όταν και οι πωλήσεις άρχισαν να πέφτουν. Ήταν φανερό ότι αυτή η μόδα είχε πια περάσει, όπως τόσες άλλες. Όμως η διαφορά του Κύβου του Ρούμπικ από τις διάφορες άλλες περαστικές μόδες είναι ότι ουσιαστικά ποτέ δεν εξαφανίστηκε από το προσκήνιο. Μάλιστα, στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας σημειώθηκε ένα κύμα νοσταλγίας για τον Κύβο του Ρούμπικ, που τον έκανε και πάλι πολύ δημοφιλή, ενώ ακόμα και σήμερα πολλοί πέφτουν στα.... δίχτυα του βλέποντας βίντεο στο YouTube με στρατηγικές για την επίλυση του γρίφου, τις οποίες θέλουν και οι ίδιοι να δοκιμάσουν.

Εκατοντάδες εκατομμύρια πωλήσεις

Αν και δεν είναι εύκολο να το υπολογίσει κανείς, εκτιμάται ότι έχουν πωληθεί περίπου 350-400 εκατομμύρια Κύβοι του Ρούμπικ από τότε που πρωτοκυκλοφόρησε. Ωστόσο, από το 2000, όταν και έληξε η πατέντα του Έρνο Ρούμπικ, έχουν κυκλοφορήσει αμέτρητες απομιμήσεις του, κυρίως κινεζικές.

Δεν είναι σαφές πόσο επωφελήθηκε ο ίδιος ο Ρούμπικ από την εφεύρεσή του Κύβου του. Ο ίδιος πάντως συνέχισε την ακαδημαϊκή του καριέρα και το 1990 έγινε πρόεδρος της Ουγγρικής Ακαδημίας Μηχανικών, όπου ίδρυσε το Διεθνές Ίδρυμα Ρούμπικ (International Rubik Foundation) για την υποστήριξη ταλαντούχων νέων μηχανικών και βιομηχανικών σχεδιαστών. Γεννημένος τον Ιούλιο του 1944, ο Ρούμπικ είναι σήμερα 73 ετών.

Γιατί όμως παραμένει τόσο αγαπημένο αυτό το παιχνίδι; Θα έλεγε κανείς ότι η δυσκολία του αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για να το συμπαθήσει κανείς - οι περισσότεροι που έχουν παίξει μαζί του είναι αμφίβολο αν έχουν καταφέρει να πετύχουν μία ή δύο ολόκληρες πλευρές με το ίδιο χρώμα. Όμως το γεγονός αυτό είναι και το μεγάλο του προσόν, καθώς το καθιστά τρομερά προκλητικό. Μάλιστα, από τη στιγμή που πλέον υπάρχουν πολλά βίντεο και βιβλία που διδάσκουν τεχνικές για την επίλυσή του, είναι πλέον πιο πιθανό να τα καταφέρει κανείς. Και φυσικά η φράση «έχω λύσει τον Κύβο του Ρούμπικ» είναι σίγουρο ότι θα προκαλέσει θαυμασμό σε όποιον την ακούσει...

Πηγή: news.gr